

К. іст. н. Сливенко В. А., Калатинець Г. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Зі збільшенням частки туристів із метою лікування в світі виникає питання розвитку даної перспективної галузі в Україні. В чому перспективність розвитку медичного туризму в Україні? В підвищенні іміджу країни, залученні іноземних інвестицій, поповненні державного бюджету країни, впровадженні інновацій і нових медичних технологій. Україна має досить привабливий статус для медичних туристів: порівняно низькі ціни на медичне обслуговування, кваліфіковані кадри, належна якість послуг (і не тільки в приватному секторі). Але на жаль, дана галузь практично повністю перебуває поза межами державної політики, в країні відсутня індустрія в'їзного медичного туризму [2].

На даний момент, за статистичними даними, українці витрачають близько 1,2 млрд дол. щороку на лікування за кордоном, тоді як іноземні туристи привозять в Україну не більше 200 млн дол.[1]. До основних бар'єрів розвитку медичного туризму можна віднести:

а) відсутність встановлених тарифів на медичні послуги для іноземних туристів в державних лікувальних закладах;

б) складності із відкриттям візи для іноземців (пропонується спрощений візовий режим для країн, в яких ВВП вищий, ніж в Україні);

в) низка невідпрацьованих на законодавчому рівні формальних вимог (термінологія), так і рішень по суті (зокрема щодо ліцензування діяльності провайдерів медичного туризму та захисту прав іноземного пацієнта);

г) відсутність сформованих вимог щодо обслуговування та контролю «відповідності стандартам якості»;

д) відсутність готових навчальних програм для підготовки спеціалістів із медичного туризму в Україні[3].

На разі вже йде процес розроблення стратегії розвитку медичного туризму на державному рівні, обговорюються питання щодо усунення або згладжування

вищезгаданих бар'єрів, що призупиняють цей процес. Також в Україні з 2013 р. діє Українська асоціація медичного туризму, яка входить в Всесвітню асоціацію медичного туризму (56 країн-учасниць). У 2020 р. Україна вперше прийматиме всесвітній форум в Києві, Львові та Трускавці – це унікальний шанс для України заявити про себе як про одну з провідних країн медичного та оздоровчого туризму в світі. За підсумками Global Healthcare Travel Forum в Україні очікується [4]:

- збільшення кількості іноземних пацієнтів і туристів, які обирають українські заклади лікування, в особливості в Київській та Львівських областях на 10-15%;

- отримання знань та порад від провідних міжнародних експертів медичного та оздоровчого туризму, які допоможуть українським туристичним провайдерам та компаніям більш якісно та системно просувати свої послуги за кордоном.

Україна має великий потенціал розвитку медичного туризму за наступними напрямками:

- 1) Репродукційна медицина. За статистичними даними майже половина пацієнтів клінік репродуктивної системи України – іноземці. Найбільшою популярністю цей напрямок користується у пацієнтів з Ізраїлю, Італії, Німеччини, Англії та інших країн ЄС. Останнім часом спостерігається збільшення потоку пацієнтів з Грузії та Закавказзя. В першу чергу, приваблює висока якість послуг в поєднанні з невисокими цінами (штучне запліднення яйцеклітини в США орієнтовно оцінюють в 80 000 дол., тоді як в Україні – від 800 дол.) та абсолютною законністю цих послуг. Наприклад, генетичне дослідження ембріона, на предмет вроджених захворювань, повністю заборонений в Німеччині, Австрії, Італії та Швейцарії.

- 2) Стоматологія. Найбільш популярними напрямками є протезування (40% пацієнтів), імплантація (25%) та лікувальні процедури (20%). Причиною попиту є невисока ціна за високу якість послуг. Комплексна процедура разом із перельотом, проживанням та харчуванням обходиться в рази дешевше, ніж

коштувала сама послуга в рідній країні іноземного пацієнта[1]. Це тільки найбільш популярні та прибуткові напрямки із тих, що пропонує ринок України.

Таким чином можна зазначити, що Україна має позитивну тенденцію розвитку медичного туризму, який треба стимулювати на державному рівні, задля більш стрімкого руху, збільшення кількості іноземних туристів, і як наслідок, підвищення іміджу країни та поповнення державного бюджету. Україна має багато конкурентоспроможних напрямів в туристичному бізнесі, які треба й надалі розвивати, шляхом подолання бар'єрів, що були зазначені вище.

Список використаних джерел:

1. Лікування в кращих клініках України. 2019 [Електронний ресурс]: Режим доступу:<https://uamt.com.ua/RU/lechenie-ru/lechenie-v-ukraine-ru.html>.
2. Сливенко В. А. Класичні та сучасні бізнес стратегії туристичних підприємств [Текст] / В. А. Сливенко, А. О. Єрмакова // Ефективна економіка. – 2018. – № 11. – [Електронний ресурс]: Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
3. Тернова С. Медичний туризм в Україні: можливості vs реальність. 2019 [Електронний ресурс]: Режим доступу:<https://www.vz.kiev.ua/medychnyj-turyzm-v-ukrayini-mozhlyvosti-vs-realnist/>.
4. Україна має потужний потенціал для розвитку медичного туризму [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2734682-eksp-erti-zaavlaut-pro>